

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- ”Informationssamhället har nått punkten då goda bredbandsförbindelser blivit grundrättighet” – minister Lindén
 - Från folkstyre till ett styrt folk – pamflett från tankesmedjan Lokus
 - Tavastkyro nationallandskap Finlands bästa landskapsprojekt
 - Studiefremjandet + SÖB = *Aktion Österbotten*
 - Christell Åström ny *verksamhetsledare* på SILMU
 - Studiefremjandet söker *kanslissekreterare* – Jesper Wikström valdes till ny *projektkoordinator*
 - Läs även detta: *”Förvaltningsreformen ALKU för stor för att komma så här snabbt” *Landsbygdsuppror i Ronneby kommun *OECD-utvärderingen av Finlands landsbygdspolitik nu på nätet *Medborgarforum behandlar föreningsmöten on-line *Going West med problem, Thanksgiving Day utan kalkon – läs om ”landsbygdscowboyn” Backas trevande resa och inledning på forskningsvistelsen over there
-

”INFORMATIONSSAMHÄLLET HAR NÅTT PUNKTEN DÅ GODA BREDBANDSFÖRBINDELSER BLIVIT GRUNDRÄTTIGHET” – MINISTER LINDÉN

Det ekonomiska-politiska ministerutskottet föreslår att staten stöder utbyggnaden av bredbandsförbindelser i hela landet med 11 miljoner euro per år under åren 2010-2015 eller med totalt 66 miljoner euro. Enligt kommunikationsminister Suvi Lindén innebär projektet 3000 årsverken i byggnadsskedet. Lindén, som tror att utbyggda bredbandsförbindelser kommer att innebära varaktiga effekter på sysselsättningen, påpekar att informationssamhället har nått punkten då goda bredbandsförbindelser har blivit en grundrättighet. Det räcker inte med att förbindelserna finns, utan de måste fungera väl, även i de hushåll som ansluts trådlöst till bredbandsnätet. Uppgifterna är (från 25.11) från YLE:s Internytt under webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=145094> och från kommunikationsministeriets pressmeddelande på adressen <http://www.lvm.fi/web/sv/pressmeddelande/view/660035>.
Kommunikationsminister Lindén vill försäkra sig om att teleoperatören TeliaSonera ordnar med ordentliga förbindelser, då nedmonteringen av deras trådtelefonnät inleds i vår. Man plockar då bort 3500 trådtelefoner runt om i landet. Men drygt 50000 trådtelefoner skall bort de närmaste åren. I ett brev till TeliaSonera vill Lindén bl.a. veta hur förbindelserna skall fixas och i vilken takt, samt hur de som saknar mobiltelefon skall kompenseras för trådtelefonen. ”Vem som helst skall kunna ringa ett nödsamtal med mobil i samma stund som trådtelefonen kopplas bort”, säger Lindén. Uppgifterna ingick i Hufvudstadsbladets onsdagsupplaga (26.11).

Nu senarelägger Sonera tidtabellen för förändring av de 50000 trådtelefonerna, så att 35000 kunder har trådtelefon minst till slutet av år 2010. Det här gäller inte de 3500 trådtelefonerna som skall plockas bort nästa år. Orsaken är bl.a. att man vill vänta på tekniska alternativ.

Uppgifterna är från nätupplagan av *Maaseudun Tulevaisuus* och finns under webbadressen http://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/online_uutiset/48/fi_FI/sonera_myohentaa_lankaverkon_muutoksia/. I en intervju i *Maaseudun Tulevaisuus* säger å sin sida statsminister Matti Vanhanen, att bredbandskopplingarna på landsorten kunde utvecklas med hjälp av EU:s strukturfonder. Enligt statsministern övervägs saken redan på EU-nivå. Uppgifterna ingick i tisdagens upplaga av *Vasabladet* (25.11).

FRÅN FOLKSTYRE TILL ETT STYRT FOLK – PAMFLETT FRÅN TANKESMEDJAN LOKUS

”I samma utsträckning som marknaden och staten har trängt sig in på medborgarsamhällets domän, har också politik förvandlats från att ha varit en väg att förverkliga medborgarsamhällets moraliska och ekonomiska jämlikhetskrav till att bli förstatligad förvaltning eller marknadsmässig reglering. Och i motsvarande grad förlorar medborgarna förtroende för politiken som demokratiskt medel. Just den utvecklingen ledde också tidigare till politikens kris med åtföljande katastrofala slutresultat. Ut finns det bara en framkomlig väg – att förstärka medborgarsamhället.”

Förutom marknaden (första sektorn) och staten (andra sektorn) finns medborgarsamhället (tredje sektorn). Inom marknadens sektor dominerar de ekonomiska bytesrelationerna, medan maktrelationer fortfarande dominerar inom den statliga eller offentliga sektorn. Ytterst rör det sig om statens våldsmonopol. Inom medborgarsamhället dominerar *den generaliserade ömsesidigheten*, vilket betyder att människorna hjälper varandra; A hjälper B för att i sin tur kanske bli hjälpt av C. I den pågående reformutvecklingen förändras gränserna mellan de olika sektorerna; marknadens logik tränger sig in i den offentliga, den offentliga sektorns logik tränger sig in i den tredje o.s.v. Denna samhällsanalys presenteras i tankesmedjan Lokus' (www.lokus.fi) debattbok *Från folkstyre till styrt folk? – om livet efter en förvaltningsreform*, som har sin utgångspunkt i kommun- och servicestrukturreformen. Boken är sammanställd av tankesmedjans ordförande Björn Wallén, men styrgruppen för Lokus har skrivit inlägg som boken baserar sig på. Sektoranalysen kompletteras även med en granskning av nivåer. Slutsatsen är att den lokala nivån kommer att bli allt viktigare och att det är nödvändigt att utveckla den, om man vill stärka eller ens bevara en levande demokrati. Därtill förs den språkliga aspekten in i ekvationen. Boken kommer inte med några slutgiltiga lösningar, vilket inte heller är meningen, utan boken vill presentera olika problem och synsätt, samt skapa en diskussion. Analyserna i boken kunde vara värda att utvecklas vidare, men framförallt kunde det vara fruktbart att fundera mera på nivåer och storlek i förhållande till de olika samhällssektorerna. *Hur utvecklas den offentliga sektorns och demokratins funktioner i växande enheter?* Samma fråga kan man ställa sig när det gäller tredje sektorn. *Kan den generaliserade ömsesidigheten faktiskt fungera i en internationell medborgarorganisation med professionell personal och stora materiella resurser?* Texten är från en artikel till ett kommande nummer av tidningen *Maaseutu Plus – Landsbygd Plus*, skriven av Peter Backa. Pamfletten *Från folkstyre till styrt folk? – om livet efter en förvaltningsreform* (Nord Print, Helsingfors 2008) är skriven av Björn Wallén, samt Peter Backa, Sten Berghlund, Catharina Gripenberg, Christoffer Grönholm, Fredrik Guseff, Mirjam Kalland, Nils Torvalds, Georg Henrik Wrede och Clas Zilliacus. Boken, som är gratis förutom portokostnader, kan beställas från Tankesmedjan Lokus, c/o Svenska folkskolans vänner, PB 198, 00121 Helsingfors, tfn 09-6844 57 13, e-post: catharina.gripenberg@sfv.fi. Den kan även laddas ned i pdf-format under webbadressen http://www.lokus.fi/files/Lokus_290908_web.pdf.

TAVASTKYRO NATIONALLANDSKAP FINLANDS BÄSTA LANDSKAPSPROJEKT
Miljöminister Paula Lehtomäki belönade 18.11 i Ständerhuset i Helsingfors Tavastkyro

nationallandskap som Finlands bästa landskapsprojekt. Projektet, som är en helhet bestående av tre landskapsprojekt, representerar Finland i tävlingen om Europas landskapspris, vilken ordnas av Europarådet nästa år. Juryn fattade tycke för det föredömliga sätt man samarbetat inom projektet, som är en helhet bestående av tre landskapsprojekt, genomfört som ett samarbete mellan Tavastkyro kommun, MTK-Hämeenkyrö, Kyrön Luonto ry och Hämeenkyrö-Seura. Diskussioner fördes mellan små föreningar, invånare, och företag, där de lokala invånarna togs intensivt med i planeringen och det praktiska arbetet. De resultat som uppnåts genom projektet, kan även tillämpas inom andra områden. Verksamheten har utformats till en praxis, enligt vilken man upprätthåller det värdefulla kulturlandskapet i Tavastkyro. I tävlingen delades hedersomnämningen ut åt organisationen för kvinnliga landsbygdsföretagare Maa- ja kotitalousnaiset och dess gåtursprojekt, samt åt byföreningen Saijas byförening rf för anläggningen av ett landskapsvårdsområde. Uppgifterna är från miljöministeriets pressmeddelande (från 18.11) och hittas under webbadressen <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=304023&lan=sv&clan=sv>. Här finns även länkar till vinnande projektet (på finska), info inför tävlingen, europeiska landskapskonventionen, Hämeenkyrö kommun, Saijas byförening (på finska), samt landskaps- och naturvårdsrådgivning/Maa- ja kotitalousnaiset (på finska). Bästa landskapsprojektet efterlystes genom en allmän tävling, som var öppen för medborgarorganisationer, samt lokala och regionala myndigheter, vilka har skyddat, vårdat eller planerat landskap. I tävlingen deltog 21 landskapsprojekt från olika håll i Finland, där åtgärderna skall ha bidragit till att främja uppnåendet av målsättningarna i den europeiska landskapskonventionen. Det rymdes med kandidater från småskaliga evenemang ordnade av byföreningar till fleråriga projekt styrda av regionala myndigheter. Gemensamt för alla projekt var att den lokala befolkningen deltog i landskapsvården.

Europarådets landskapspris delas ut för första gången och hör samman med europeiska landskapskonventionen som Finland anslöt sig till år 2006. Syftet med europeiska landskapskonventionen, som trätt i kraft i 29 länder och med sex länder som undertecknat den, är att främja vård, skydd och planering av landskap. Konventionen syftar även till att öka informationen om landskapens värde, betydelse, samt förändring och gäller utöver värdefulla landskap även vardagliga miljöer och landskap i dåligt skick. Med hjälp av landskapspriset vill man lyfta fram effektiva verksamhetsformer som kan fungera som exempel på hållbar utveckling och vägvisare för landskapsvården i Europa, samt även väcka människorna till insikt om landskapets betydelse för eget välmående och få dem att delta i beslutsfattande som gäller landskapen.

STUDIEFRÄMJANDET + SÖB = AKTION ÖSTERBOTTEN

Den lokala aktionsgruppen Studieförbundet i Österbotten rf och den regionala byaorganisationen Svenska Österbottens Byar rf (SÖB) har nu slagits ihop i en ny förening – *Aktion Österbotten*. Ärendet, som tidigare godkänts på SÖB:s höstmöte 3.11, klubbades nu även igenom på Studieförbundets höstmöte 25.11. Bakgrunden är att båda föreningarna delvis haft samma verksamhetsområde och målsättningar. Enligt Ben-Erik Nedergård, *Aktions* ordförande (tidigare Studieförbundets ordförande), kompletterar föreningarna varandra då man har gemensamma mål. Även Ulf Grindgårds, styrelsemedlem i *Aktion* (tidigare ordförande i SÖB), är inne på samma linje och säger att föreningarna har samma syfte och genom sammanslagningen kan man undvika dubbelarbete. Föreningarna, som delat samma kansli i Närpes, har tidigare samarbetat genom att ha t.ex. gemensamma seminarier. Studieförbundet har bl.a. arbetat för innovativ landsbygdsutveckling, medan SÖB befrämjat byautvecklingen inom samma område. Den nya föreningens målsättning är att skapa en stark regional utvecklingsorganisation för Österbotten. Juridiskt går det till så att SÖB upplöses och

Studiefrämjandet byter namn till *Aktion Österbotten*. Givetvis har man även en logo. Här till höger framgår logon som motiveras på här:

”De tre enheterna (KAG-blå, Leader-grön, byar-orange) binds samman i frökapselns botten där kunskap, erfarenhet och nätverk från alla ligger som grund åt våra stödtagare. De bildar även ett yttre stöd för att visa vägen och uppåt sträcker de sig lite över fröna för att agera som spjutspetsar för nya lösningar och möjligheter, för att sen låta dem växa utan övre tak.” Uppgifterna

AKTION ÖSTERBOTTEN

finns under adressen <http://www.studieframjandet.fi/valkommen>.

I Aktion Österbottens styrelse ingår följande personer: ordföranden Ben-Erik Nedergård och ordinarie medlemmarna Niklas Sandbacka, Kenneth Heimdahl, Martin Näse, Jan-Erik Backa, Ulf Grindgårds, Angelique Irjala, Anna-Lena af Hällström, Britt-Marie Norrgård, Håkan Westermark, samt Lena Talvitie. Uppgifterna, som är från (26.11) Vasabladet, ingick också i Syd-Österbotten (27.11).

CHRISTELL ÅSTRÖM NY VERKSAMHETSLEDARE PÅ SILMU

Styrelsen för Leader-gruppen Maaseudun kehittämissyhdistys SILMU ry – Landsbygdens utvecklingsförening SILMU rf har efter saklig bedömning och noggrant övervägande valt på sitt möte 17.11 AFM Christell Åström till sin nya *verksamhetsledare*. Hon tillträder i december på deltid och jobbar från 1.1.2009 på heltid. Åström, en av tio sökanden till tjänsten, har tidigare arbetat som förman på Natur och Miljö rf:s Naturskola, varit projektkoordinator för Lovisanejdens Agenda 21-projekt, byaombud för Itä-Uudenmaan Kylät ry – Östra Nylands Byar rf, samt t.f. verksamhetsledare för Idässä Itää ry – Gro i Öst rf. *SILMU (www.silmu.info) är med i förverkligandet av Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland, samt genomför sitt eget områdes Leader utvecklingsprogram genom att bevilja stöd för allmännyttiga utvecklingsprojekt och företagsstöd åt mikroföretag på landsbygden. SILMU, som grundades 2007, har tre anställda och kanslier i Liljendal och Borgnäs. Till föreningens område hör 13 kommuner med ett invånarantal på ca 88 000 personer.*

STUDIEFRÄMJANDET SÖKER KANSLISEKRETERARE – JESPER WIKSTRÖM VALDES TILL NY PROJEKTKOORDINATOR

Studiefrämjandet i Österbotten rf är en lokal aktionsgrupp som genomför Svenska Österbottens Leader-program under perioden 2007-2013 i svenska Österbotten. Man söker nu en positiv, kreativ, initiativrik och språkkunnig *kanslisekreterare*, som ser möjligheter för regionen att utvecklas. Till arbetsuppgifterna hör att sköta kundservicen på kansliet (huvudkontoret i Vasa), informera om möjligheter till Leader-projekt och initiera ansökningar för projekt- och företagsstöd inom programmet. Tjänsten är deltidstjänst (50 procent) och tillträds 1.1.2009 eller enligt överenskommelse. Ansökan samt lönekrav sänds senast 1.12 på adressen Studiefrämjandet i Österbotten rf, Handelsplanaden 23 a, 65100 Vasa eller elektroniskt till carina@studieframjandet.fi. Förfrågningar besvaras av verksamhetsledare Carina Storhannus på mobil 040 832 9670. Annonsen ingick i söndagens upplaga (23.11) av Vasabladet.

Jesper Wikström har, som en av fjorton sökanden, valts till ny *projektkoordinator* i Sydösterbotten för Studiefrämjandet. Han tillträder från 1.12 och jobbar femtio procent på deltid. Wikström, som håller på att slutföra sin magisteravhandling i statskunskap med

säkerhetspolitik i fokus, har tidigare verkat som t.f. verksamhetsledare för Svenska folkpartiet i Sydösterbotten och känner väl till regionen. Uppgifterna är från lördagens upplaga (22.11) av tidningen Syd-Österbotten.

Studiefrämjandet i Österbotten (www.studieframjandet.fi), vars verksamhetsområde är Karleby-Kristinestad, har åtta anställda (från 1.1.2009) och kontor i Pedersöre, Vasa och Närpes.

LÄS ÄVEN DETTA

”Förvaltningsreformen ALKU för stor för att komma så här snabbt”

Den omfattade reformen av den statliga regionalförvaltningen (ALKU) går ut på att av de nuvarande sex statliga myndigheterna blir endast två kvar. Fastän reformen skall träda i kraft om ett år, är mycket ännu oklart för dem som berörs. Västra Finlands miljöcentral är en av de berörda. Avdelningschefen Outi Engström tror att det kommer att bli bråttom att få allt i ordning före reformen, i synnerhet när många beslut angående reformen kommer att fattas först på hösten 2009. Engström menar att reformen är för stor för att komma så här snabbt. I hela landet kommer man att minska på antalet olika enheter från 92 till 49. Syftet med ALKU-reformen är att stärka landskapsförbundens behörighet i egenskap av en myndighet som samordnar regionutvecklingsarbetet. De nuvarande sex statliga myndigheterna – länsstyrelserna, arbetskrafts- och näringscentralerna, de regionala miljöcentralerna, miljötillståndsverken, arbetarskyddsdistrikten och vägdistrikten – skall om drygt ett år bantas ner till endast två myndigheter. De två blivande myndigheterna benämns för *Regionförvaltningsverket* och *Närings-, trafik- och naturresurscentralen*. Målet med reformen, som träder i kraft 1.1.2010, är att skapa en effektiv medborgar- och kundvänlig regionförvaltning (<http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=145338>).

Landsbygdsuppror i Ronneby kommun

Invånarna i den byn Bräkne-Hoby har ilsknat till rejält över kommunens politik. Ronneby kommun planerar nämligen att lägga ner flera skolor i ytterområdena och ta bort klasserna 7-9 i kommunens enda F-9 skola. För att stoppa avvecklingen av landsbygden, har nu samhällsföreningar, intresseföreningar, föräldraråd och företagare från Ronnebys landsbygd och samhällen gått samman och startat *Landsbygdsupproret*. Gruppen har skrivit ett manifest om att nedmonteringen av Sveriges landsbygd måste stoppas och inbjuder alla som vill, att skriva under det (<http://www.helasverige.se/doc.ccm?id=1>). Läs om Landsbygdsupproret och själva manifestet under adress <http://landsbygdsupproret.wordpress.com/>.

OECD-utvärderingen av Finlands landsbygdspolitik nu på nätet

Under åren 2006-2008 genomförde OECD en landsundersökning som handlade om landsbygdspolitiken i Finland. Den har tidigare i år kommit ut på engelska, men finns nu i finsk version som referat och kan läsas på Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) hemsida under adress http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/749/Julkaisu_YTR_6_2008.pdf. Rapporten är intressant att läsa för så väl politiska beslutsfattare som för forskare och folk inom medborgarorganisationer eller för andra som arbetar aktivt för landsbygdsutveckling. OECD drar slutsatsen att man i Finland har byggt upp en enastående landsbygdspolitisk modell. I landsundersökningen koncentrerar man sig i huvudsak på Finlands landsbygd och landsbygdspolitiska läge, samt dess utveckling. Dessutom behandlas offentliga servicens utbud, samt konkurrensförmåga och faktorer som hör till näringsverksamhetsomgivningen. Finlands första landsbygdspolitiska landsundersökning gjordes år 1995. Den nu genomförda landsstudien, innehåller speciell kunskap om hur Finlands landsbygdspolitik har utvecklats utifrån de första rekommendationerna år 1995. *Mer finns att läsas (på finska) som länkar*

under adressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/?371_m=934&s=4.

Medborgarforum behandlar föreningsmöten on-line

Föreningsmöten on-line? är temat för det Medborgarforum som ordnas 11.12 kl. 14-15.30 på Svenska klubben i Vasa i samband med Svenska studieförbundets höstmöte. Kanslichefen för Svenska folkskolans vänner Christoffer Grönholm öppnar forumet, medan Svenska studiecentralens rektor Björn Wallén och ekonomichef Stefan Andersson tar upp aktualiteter kring förslaget till ny föreningslag. Tillställningen, som är avgiftsfri och öppen för allmänheten, avslutas med diskussion. Som arrangör fungerar Svenska studiecentralen. *Anmälan görs senast 4.12 till verksamhetsombud Anna-Karin Öhman på studiecentralens regionkansli i Vasa, tel. 06-320 4150 eller e-mail ssc-vasa@ssc.fi.*

Going West med problem, Thanksgiving Day utan kalkon – läs om "landsbygdsCowboyen" Backas trevande resa och inledning på forskningsvistelsen over there

Landsbygdsutvecklaren Peter Backa på Svensk Byaservice/Svenska studiecentralen har inlett sin forskningsledighet med en resa over there för att få jämförelsematerial i sin forskning. Men det har varit problem redan från start – passproblem i Finland och stränga amerikanska myndigheter. Så här skriver Backa: *"Jag har föresatt mig att använda dialektik i min studier av landsbygdsutveckling. Jag undrar om denna min första erfarenhet kan ses som dialektisk. Tesen skulle i så fall vara att Finland är öppet och vänlig, ingen har problem med att lämna landet om man vill. Men myndigheterna i USA är svåra, de krånglar till det för folk som vill komma in i landet. Antitesen är att det är enkelt att komma in i USA – problemet är att komma ut ur Finland!"* På Thanksgiving Day fick Backa inte äta någon kalkon för värdparet är vegetarianer. Men det låg en tacksamhet i luften, framförallt för presidentvalet. Förväntningarna är stor på Obama, men det krävs mycket för att åstadkomma den vändning som man hoppas på. *På webbadressen <http://peterbacka.blogspot.com/> kan ni läsa och kommentera Backas blogg.*

Peter Backa kommer under fem månader fram till 1.5.2009 att vara forskningsledig för att studera hur myndigheter och tredje sektorn samarbetar inom landsbygdsutvecklingen. Enligt många forskare har det offentliga, stat och kommun, allt mer börjat använda sig av mer eller mindre inofficiella nätverk som ett redskap. Detta har också varit påtagligt inom landsbygdsutvecklingen i Finland. Peter Backas forskning går ut på att studera hur detta har växt fram och hur det påverkar såväl myndigheterna som de ideella organisationerna som deltar. En del av forskningen inriktas på en jämförelse av de här fenomenen i Finland med motsvarande utveckling i Oregon. Backas forskning är inte knuten till något universitet.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
